

Folketingets Kommunaludvalg

Sagsnr.
2013-04307

Doknr.
65963

Dato
25-02-2013

Folketingets Kommunaludvalg har d.10. januar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 55(alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liv Holm Andersen (RV).

Spørgsmålnr. 55:

"I forbindelse med planlægning af en studierejse i 2013 vil udvalget gerne have oversendt baggrundsmateriale om nogle få lande, der har gennemført/udviklet succesfuld

- regelforenkling
- kommunale samarbejder
- off.-privat samarbejder,

som ministeren finder i særlig grad kunne være inspirerende for udvalget at studere nærmere, og udvalget vil i øvrigt gerne invitere ministeren til at deltage i en sådan studierejse."

Svar:

Det er min umiddelbare vurdering, at følgende lande kan være en mulighed som studierejsemål for Folketingets Kommunaludvalg:

- Storbritannien
- Nederlandene
- Canada (evt. i kombination med USA)

I forhold til de i spørgsmålet nævnte emner besidder de pågældende lande en række erfaringer, som det kan være inspirerende at studere nærmere.

Det skal understreges, at de nedenfor nævnte eksempler på erfaringer fra de pågældende lande er udvalgt med baggrund i udvalgets overordnede ønske om øget viden inden for regelforenkling, kommunalt samarbejde og offentlig-privat samarbejde. Eksemplerne er naturligvis ikke udvalgt ud fra en vurdering af, om det kunne være hensigtsmæssigt at overveje lignende tiltag i Danmark. Der kan således lige så vel være eksempler, der viser erfaringer, som i en dansk sammenhæng kan betragtes som negative, og derved ikke er eksempler til efterlevelse her i landet.

Jeg kan give følgende baggrundsoplysninger om de pågældende emner, idet jeg i øvrigt henviser til de anførte links for yderligere information.

Jeg vil samtidig gerne give tilsagn om, at Økonomi- og Indenrigsministeriet kan være behjælpelig med at tilrettelægge en studietur for Folketingets Kommunaludvalg.

Storbritannien

Regelforenklning

Storbritannien har været meget aktiv i den igangværende "bølge" af forenklings- og moderniseringsarbejde, der startede omkring 2005. Storbritanniens indsats har primært været virksomhedsrettet, men som følge af de senere års økonomiske og finansielle kriser har landet bredt indsatsen ud og også fokuseret på borgere og den offentlige sektor.

Storbritannien vil specifikt kunne bidrage med erfaringer med at arbejde med alternativer til regulering, herunder specifikt adfærdsændringer og incitamentsstrukturer. Derudover har Storbritannien gennemført en reform af beskæftigelsesindsatsen, som må antages at kunne have dansk interesse.

Regeringen i Storbritannien har indført en såkaldt one in, two out-regel, hvorved al ny national regulering, der lægger en byrde på erhvervsliv og foreninger, skal modsvares med dobbelt regelforenklning.

Med Red Tape Challengeer borgerne i Storbritannien inviteret til at foreslå regulering, der skal afskaffes eller forsimples.

Endvidere arbejder regeringen i Storbritannien på en forenkling af sundheds- og sikkerhedsregulering bl.a. med henblik på at mindske byrden på arbejdsgivere.

Indsatsen koordineres af *Department for Business Innovation & Skills* (BIS). <http://www.bis.gov.uk>

Kommunale samarbejder

Mellemkommunale samarbejder med henblik på effektivisering er udbredte på tværs af England. Den kommunale interesseorganisation *Local Government Association* (LGA) giver overblik over disse samarbejder, som spænder over administrationsfællesskaber, dele-direktører m.v.

Health and Wellbeing Boardser forankret på kommunalt niveau og indført med henblik på at sikre demokratisk legitimitet, strategi for og sammenhæng mellem sundheds-, omsorgs- og plejeydelser. Enheden skal bringe kommunale embedsmænd, lokale repræsentanter og repræsentanter fra den lokale bestillermyndighed for sundhedsydelser sammen.

Local Enterprise Partnerships er indført af siddende regering med henblik på koordinering mellem det kommunalpolitiske niveau og lokalt erhvervsliv.

Offentlig-privat samarbejde

Privatisering

I 1990 privatiseredes den britiske energiforsyningsindustri. Industrien er nu reguleret gennem Office for Gas and Electricity Markets (OFGEM).

Udlisering ol.

I 1990 indførtes privat-drevne fængsler i Storbritannien; pt. drives dog kun 14 af 133 fængsler af private udbydere. Ligeledes udliciteres elektronisk monitorering og andre programmer for kriminelle til private udbydere. Senest er indført payment-by-results i straffevæsenet med henblik på forbedret rehabiliteringsindsats. Ligeledes lægger en reform af politivæsenet op til øget brug af private udbydere til administration og andre opgaver med en erklæret målsætning om *value for money*.

Et nyt welfare-to-work-program implementeres gennem en række udbydere – den offentlige arbejdsformidling, private og frivillige/velgørenhedsorganisationer – baseret

på et kontraktforhold, der skal sikre overensstemmelse mellem regeringens og udbydernes prioriteter, til eksempel med højere satser for langtidsledige.

Den tidligere Labour-regering indførte en ny type af skoler, [academies](#). Sådanne skoler er direkte finansieret fra statens side (og således fritaget kommunal styring), og har typisk en privat investor/forening bag sig.

Finansieringssamarbejde

Public Private Partnerships/Private Finance Initiative har været anvendt i Storbritannien siden 1992 under John Major. Denne praksis har fra begyndelsen været kontroversiel og er bl.a. kritiseret for at være privatisering ad bagvejen. Under den tidligere Labour-regering (1997-2010) vandt PPPs/PFI frem. Særligt i sundhedsvæsenet har brugen af PFI været udbredt. Koalitionsregeringen har igangsat en gennemgang af offentlige PFI-initiativer med henblik på en [reform](#). Det nu nedlukkede *Partnerships UK* har ført en [database](#) frem til 2011 over britiske PFI-initiativer.

Den siddende koalitionsregering har fremlagt en national [infrastrukturplan](#), der sigter på at tiltrække private investeringer bl.a. en hensigt om GBP 20 mia. fra pensionsfonde.

Nederlandene

Det bemærkes indledningsvis, at Nederlandene står overfor en reform af antallet af provinser (fra tolv til fem) og antallet af kommuner (nedbringelse i forhold til de pt. 408 kommuner). Regeringen søger at spare €2 mia. gennem decentralisering, især på det sociale område (børn og unge, arbejde/deltagelse og hjemmepleje/forsørgelse) og ved sammenlægningen af provinser og kommuner.

Initiativet til en ændret inddeling af kommunerne vil primært komme til at ligge hos de forskellige kommuner. De kan selv bestemme, om de vil slås sammen med andre kommuner, eller om det er bedre at øge samarbejde med nærliggende kommuner.

<http://www.government.nl/government/coalition-agreement/xiii-good-governance>
<http://www.government.nl/government/coalition-agreement/vii-bringing-care-closer-to-home>

Som led i provinssammenlægningen ventes den første super-provins at komme til at bestå af store dele af de nuværende provinser Utrecht, Flevoland og Noord-Holland. Den nye provins vil komme til at have mere end 4 millioner indbyggere og planlægges at være realiseret i 2014.

Regelforenklning

Nederlandene bliver ofte refereret til som *foundingfathers* af det sidste tiårs indsats for bedre regulering. Ligesom i Storbritannien har indsatsen fokuseret på virksomheder, og Nederlandene er bl.a. ophavsland til en særlig målemetode i relation til bureaukrati, som en lang række lande siden har taget i anvendelse til brug for systematisk måling og opfølgning på væksten i bureaukrati, herunder Danmark i form af det, der benævnes AMVAB metoden.

Det er dog vurderingen, at Nederlandene som følge af den økonomiske og finansielle krise har nedtonet indsatsen markant, men dog vil kunne bidrage specifikt med erfaringer med arbejde med servicestandarder og forudsigelighed i regulering samt med et koncept for såkaldt rational regelstyring for effektiv implementering og styring af komplekse lovområder, specifikt med fokus på immigrationsmyndigheder.

Arbejdet i Nederlandene koordineres af [Ministry of Economic Affairs](#) og [Ministry of the Interior and Kingdom Relations](#).

Kommunale samarbejder

Nederlandene har en lang tradition for at arbejde aktivt for at styrke kommunale samarbejder og vil formentlig kunne bidrage med erfaringerne hermed. Der pågår endvidere en løbende debat om emnet i landet.

Det nederlandske Indenrigsministerium har oplyst, at der ikke for tiden er særlige projekter sat i værk på regeringsniveau.

Nederlandene har endvidere megen erfaring med internationale kommunale samarbejder. Det gælder - som formentlig det eneste land i Europa - også integrationsindsatser m.v.

Offentlig-privat samarbejde

Indenfor offentlig-privat samarbejde (*Public-Private Partnership*) er der mange forskellige projekter. Den gængse form er (*Design, Build, Finance, Maintain (Operate)*) - DBFM(O)-kontrakten. <http://www.ppsbijhetrijk.nl/english>

For at fremme det nederlandske erhvervsliv agter regeringen at videreføre topsektorpolitikken fra 2011. Ambitionen er, at Nederlandene kan regnes til de fem bedste videnbaserede økonomier i verden, at R&D øges til 2,5% af BBP (in 2010), og at der i 2015 er et offentlig-privat samarbejde på mere end €500 million, hvoraf mindst 40% bliver finansieret af erhvervslivet. De offentlige myndigheder, erhvervslivet og forskningssektoren arbejder sammen om at løse problemer i samfundet. Samarbejdet indenfor de ni topsektorer vil blandt andet betyde færre regler og en forenkling af bestående regler for at fremme innovation.

<http://www.government.nl/government/coalition-agreement/sustainable-growth-and-innovation>

<http://www.government.nl/issues/entrepreneurship-and-innovation/investing-in-top-sectors>

Canada (evt. i kombination med USA)

Regelforenkling

Canadas styreform er baseret på et føderalt system. Indsatsen for bedre regulering varierer derfor fra stat til stat, men er primært virksomhedsrettet og spænder fra bedre service og information, over digitalisering til konkrete forenklinger.

Indsatsen blev indledt i 2007 med initiativet *Streamlining Regulation*, der bl.a. fokuserede på at etablere et performance-management baseret reguleringssystem, herunder med *impactassessments*, som det også er kendt med Danmarks AMVAB målinger.

Indsatsen i Canada er på føderalt niveau forankret i en *Red Tape Reduction Commission* og i de enkelte stater.

Kommunale samarbejder

De canadiske kommuner adskiller sig fra de danske kommuner bl.a. ved en mere begrænset opgaveportefølje.

The Federation of Canadian Municipalities (Ottawa) har i 2004 udarbejdet håndbogen *A practical Guide to Successful Municipal Cooperation*. Guiden bærer præg af, at de canadiske kommuner har en mere begrænset opgaveportefølje sammenlignet med danske kommuner.

Canada regnes dog i international sammenhæng som ét af de mest decentraliserede lande – når der til det decentraliserede niveau henregnes såvel kommuner som provinser og territorier. Det gælder på både udgifts- og indtægtssiden.

<http://www.fcm.ca>

Der ses ikke på regeringsniveau at være igangsat projekter vedrørende kommunale samarbejder. Det skyldes formentlig, at det relevante niveau i givet fald vil være enkeltstaterne, men der haves ikke information herom.

Offentlig-privat samarbejde

Den formentlig mest omfattende oversigt over offentlig-private samarbejder i Canada viser, at der i alt er 186 samarbejder fordelt over hele landet og på alle sektorer. Til sammen repræsenterer de investeringer i omegnen af 60 mia. canadiske dollars.

Offentlig-privat samarbejde (*Public Private Partnership (PPP)*) anvendes i Canada overvejende i forbindelse med tilvejebringelse af infrastruktur i bred forstand – bygninger, der huser offentlige institutioner, bygning og drift veje og broer, retsbygninger m.v. Der findes dog også eksempler på, at der er indgået offentlig-private samarbejder om levering af ydelser, eksempelvis elektronisk registrering af land, ligesom man i provinsen Ontario er ved at afslutte søgeprocessen med henblik på at finde en partner for et samarbejde om afholdelse af køreprøver. Der er således tale om et sektormæssigt relativt bredt erfaringsgrundlag, som dog er ulige geografisk fordelt.

Provinserne Ontario er geografisk hjemsted for langt den største enkeltandel af de offentlig-private samarbejder (98) fulgt af British Columbia (33), Alberta (15) og Quebec (14).

Offentlig-private samarbejder indgås såvel på føderalt som på provinsielt og kommunalt niveau. På føderalt niveau er der 9 projekter i forskellige faser af færdiggørelse rangerende fra *shortlisting* af samarbejdspartnere til drift. På provinsniveauet er det tilsvarende antal 132 og på kommunalt niveau 45.

Der er såvel på føderalt niveau som i visse af provinserne etableret organisationer til støtte af udvikling af offentlig-private partnerskaber. Den føderale organisation er *PPP Canada* (www.p3canada.ca), og der er etableret tilsvarende organisationer i provinserne British Columbia, Ontario, Quebec, Alberta og New Brunswick.

Sundheds- og plejesektoren er med 65 projekter den sektor, der har flest offentlig-private samarbejder. Her er hovedsagligt tale om projektering, opførelse, drift og vedligeholdelse af bygninger, men der er også eksempler på drift af plejehjem. I uddannelsessektoren er der 10 projekter – de fleste vedrørende projektering, opførelse og vedligeholdelse af skolebygninger, men enkelte også med drift af institutioner, fx sportspladser eller et netværk, der forbinder de mest afsidesliggende skoler i Nova Scotia.

Frivillig indsats og nonprofit organisationer i USA

En studietur til Canada vil eventuelt kunne kombineres med et studie af, hvordan civilsamfundet inddrages i løsningen af offentlige velfærdsopgaver i USA.

Frivilligt arbejde er en stærkt integreret del af den amerikanske nonprofit sektor. I 2011 deltog 64,3 millioner mennesker svarende til knapt 27 pct. af alle voksne amerikanere over 15 år i frivilligt arbejde i en nonprofit organisation. Antallet af frivillige har været stabilt gennem de seneste 6 år.

I gennemsnit brugte den enkelte frivillige 233 timer på frivilligt arbejde i 2011. Den største andel af de frivilliges tid (23,6 %) anvendes til administration og støttefunktioner, herunder fundraising og almindeligt kontorarbejde m.m. Herefter kommer social service og omsorg (20%), herunder madlavning, rengøring, indsamling og levering af tøj mv., omsorgsarbejde, undervisning, rådgivning ol.

Ifølge *The Nonprofit Almanac 2012* anslås det, at der eksisterer ca. 2,3 millioner nonprofit organisationer i USA. Omkring 1,6 millioner af disse organisationer var i 2010 registreret som skattepligtige organisationer i *Internal Revenue Service* (IRS).

Værdien af den amerikanske nonprofit sektor udgjorde i 2010 5,5 % af det amerikanske BNP svarende til 805 millioner US dollars.

<http://www.urban.org/UploadedPDF/412674-The-Nonprofit-Sector-in-Brief.pdf>

Med venlig hilsen
Margrethe Vestager